

EU-RET

Landbrugsprodukter må ikke markedsføres med "falsk" oprindelse

De EU-retlige regler medfører, at anvendelsen af figurtegn på landbrugsprodukters emballage, ikke må antyde at produktet er forbundet med et andet geografisk område, og derved uretmæssigt fremstå som omfattet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse. Sådant en mærkning er egnet til at vildlede forbrugerne.

HANS SØNDERBY CHRISTENSEN
advokat, specialist
i EU-ret
finans@finans.dk

PATRICK GOERGEN
advokat, specialist
i EU-ret
finans@finans.dk

EU-Domstolen har for nyligt afsagt dom om de EU-retlige regler for beskyttelse af varers registrerede oprindelsesbetegnelse. Formålet med reglerne er at gavne økonomien i landdistrikterne og sikre lige konkurrencevilkår for producenterne. Derudover sikrer reglerne at forbrugerne har klare og kortfattede oplysninger om produkternes oprindelse.

Reglerne om registreret oprindelsesbetegnelse omfatter kun produkter og fødevarer, hvor der er en sammenhæng mellem produktets kendetegn og dets geografiske oprindelse. EU-Domstolen fastslog, at en vare, der ikke er registreret med oprindelsesbetegnelse, kan krænke reglerne, når figurtegn antyder, at produktet nyder oprindelsesbeskyttelse.

EU-Domstolen konkluderede desuden, at reglerne finder anvendelse på ikke-registrerede producenter, som anvender en sådan antydning, også selvom de faktisk er hjemmehørende i den region, de henviser til. Afgørende er i disse tilfælde den manglende registrering.

Sagen udsprang af en tvist mellem Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego - (Reguleringsudvalget for den beskyttede oprindelsesbetegnelse Queso Manchego) -

herefter "Reguleringsudvalget" og modparten Industrial Quesera Cuquerella SL og Juan Ramón Cuquerella Montagud, herefter IQC. Sidstnævnte - IQC - havde som producent anvendt etiketter til markedsføring og identifikation af tre forskellige oste som ikke var omfattet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse "queso manchego".

Frifindelse i første omgang
Sagen blev anlagt i første instans ved de spanske domstole med påstand om, at det skulle fastslås, at de af IQC anvendte etiketter på ostene "Adarga de Oro", "Super Rocinante" og "Rocinante", ikke var omfattet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse "queso manchego", samt at udtrykkene "Quesos Rocinante" indebar en krænkelse af den beskyttede oprindelsesbetegnelse "queso manchego", idet etiketterne og udtrykkene udgjorde en ulovlig antydning af den beskyttede oprindelsesbetegnelse.

Retten frifandt IQC, idet man ikke fandt, at de til markedsføringen anvendte tegn og betegnelser rent fonetisk eller grafisk lignede "queso manchego" eller "la Mancha". Dertil fandt retten heller ikke, at betegnelsen "Rocinante" eller billedet af den litterære figur "Don Quijote de la Mancha" kunne antyde at ostene var omfat-

tet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse "queso manchego".

Appel på appel

Afgørelsen blev herefter appelleret til Audiencia Provincial de Albacete (den regionale domstol i Albacete, Spanien). Retten fandt, at anvendelsen af de anvendte figurtegn i form af landskaber og figurer kun fik forbrugeren til at tænke på La Mancha-regionen og ikke nødvendigvis på den ost, der er omfattet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse "queso manchego".

Reguleringsudvalget appellerede afgørelsen til Tribunal Supremo (den øverste domstol i Spanien), som iværksatte præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen. Den forelæggende ret bad EU-Domstolen om at tage stilling til, hvorvidt beskyttelsen af oprindelsesbetegnelse kan krænkelse ved anvendelse af figurtegn, der antyder oprindelsesbetegnelse.

EU-Domstolen henviste til, at nationale domstole skal anlægge en helhedsbetragtning, når de fortolker de EU-retlige bestemmelser. Ved fortolkningen af reglerne om varers registrerede oprindelsesbetegnelse skal

domstolene derfor ikke blot tage udgangspunkt i bestemmelseens ordlyd, men også hense til den sammenhæng, som bestemmelsen indgår i, og til de mål der søges opnået med reglerne.

Beskyttelse rækker vidt

EU-Domstolen fastslog i den forbindelse, at de EU-retlige regler beskytter registrerede betegnelser mod enhver antydning, uanset om produktets virkelige oprindelse er angivet, eller om den beskyttede betegnelse er ledsaget af udtryk såsom "efterligning" eller lignende.

EU-Domstolen anførte yderligere, at beskyttelsen af registrerede betegnelser til lige omfatter tilfælde, hvor der anvendes figurtegn, som kan antyde en geografisk betegnelse. Det afgørende kriterium er herefter, hvorvidt de anvendte tegn medfører, at forbrugeren, når denne enten ser produktets navn, figurtegn eller lignende, føres til at tænke på den vare, som den beskyttede geografiske betegnelse gælder for.

Dermed fastslog EU-Domstolen, at selve ordlyden af de EU-retlige regler ikke begrænser beskyttelsens rækkevidde til kun at omfatte betegnelser af produkter, som dækkes efter ordlyden.

Beskyttelsen omfatter enhver antydning, uanset om dette sker ved tekst eller figurtegn.

”

... de EU-retlige regler beskytter registrerede betegnelser mod enhver antydning, uanset om produktets virkelige oprindelse er angivet, eller om den beskyttede betegnelse er ledsaget af udtryk såsom "efterligning" eller lignende.

Konklusionen blev dermed, at de EU-retlige regler, som beskytter registrerede betegnelser, også omfatter tilfælde, hvor antydningen af en registreret betegnelse foreligger ved anvendelse af figurtegn. Dertil kommer, at selve anvendelsen af et figurtegn, der antyder et geografisk område, som er forbundet med en oprindelsesbetegnelse, kan udgøre en antydning af, at produktet er omfattet af denne oprindelsesbetegnelse.

Hvad tænker forbrugeren?

Ved prøvelsen af om reglerne er overholdt, skal den nationale ret tage hensyn til forbrugernes forventede reaktion, idet det væsentlige moment er, om forbrugeren, som følge af figurtegnene, forbinder produkterne med det pågældende geografiske område.

Den nationale ret skal med andre ord bedømme, om forbindelsen mellem figurtegnene og den registrerede betegnelse er så sammenfaldende, at forbrugeren associerer produktet med de beskyttede oprindelsesbetegnelser. De EU-retlige regler er overtrådt, såfremt anvendelsen af figurtegn kan medføre, at varen potentielt kan forbindes med en registreret oprindelsesbetegnelse og dermed til et nærmere bestemt geografisk område.

Dommen er således relevant for virksomheder der producerer landbrugsprodukter, idet de skal sikre sig, at de i deres markedsføring af produkterne ikke benytter tegn eller skrift, der uretmæssigt kan indikere at produktet stammer fra et område med beskyttet oprindelsesbetegnelse. Derudover kan producenter, som er registreret med beskyttet oprindelsesbetegnelse, med afsæt i dommen kræve, at de producenter som krænker reglerne nu skal følge domstolens praksis.

Den af EU-Domstolen anlagte fortolkning skyldes, at man vil tilgodese formålet med de EU-retlige regler, hvorved man sikrer at forbrugerne har klare, kortfattede og troværdige oplysninger om produkternes oprindelse.

Stridens kerne - manchego-ost fra Spanien. Spørgsmålet er, hvornår andre producenter krænker en geografisk beskyttet betegnelse som queso manchego.

